

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/199/2018
Identifikačné číslo spisu: 1111217730
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Gandžala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1111217730.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H., trvalým pobytom v U./, zastúpeného spoločnosťou PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELARIA spol. s.r.o., so sídlom v Prešove, Masarykova 13, IČO: 36 492 086, proti žalovanému B., so sídlom v Bratislave, R. zastúpenému JUDr. Branislavom Jurigom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, o uloženie povinnosti uverejniť opravu, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/87/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2018 sp. zn. 2Co/377/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. 1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 5. mája 2015 č.k. 14C/87/2011-197 v spojení s doplniacim rozsudkom z 29. septembra 2015 č.k. 14C/87/2011-241 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku uverejniť opravu nasledovného znenia: «V článku „Štyri poklonky pre Bridžit“, ktorý bol uverejnený v týždenníku s názvom týždeň číslo 15/2011 zo dňa 11. 4. 2011, ročník VIII, na strane 32 a 33 sme uverejnili nepravdivé skutkové tvrdenie o osobe H. spočívajúce v tom, že v súvislosti s konaním E. či prípadne iných osôb mal uviesť : „Ešte tento týždeň“, „A tento týždeň to sme dotiahli už „vyznačený právoplatnosť“ a „Ja to musím v piatok najneskôr v pondelok“. Správne skutkové tvrdenie je také, že H. sa žiadneho stretnutia, predmetom ktorého by bolo rokovanie o údajnom podplácaní E.j nezúčastnil a pri rozhovore zo dňa 28. 1. 2009, ktorý mal byť zvukovo zaznamenaný Políciou SR, nevyslovil žiadne výroky v súvislosti, s údajným podplácaním E.j.» (Prvý výrok). Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primeranú peňažnú náhradu v sume 1.660,- Eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a vo zvyšku žalobu zamietol (tretí výrok). Vo výroku konštatoval, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením podľa ustanovenia § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (štvrtý výrok - doplnený doplniacim rozsudkom z 29. septembra 2015 č.k. 14C/87/2011-241).

1. 2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa žalobou voči

žalovanému domáhal uverejnenia predmetnej opravy v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zák. č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) [ďalej len „zák. č. 167/2008 Z.z.“ event. „tlačový zákon“] a práva na primeranú peňažnú náhradu vo výške 2.000 Eur podľa ustanovenie § 10 ods. 4 zák. č. 167/2008 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase doručenia žiadosti o opravu.

1. 3. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na vykonané dokazovanie a konštatoval, že žalobca sa u žalovaného dňa 3. mája 2011 domáhal uverejnenia opravy odôvodňujúc to tým, že žalovaný uverejnil nepravdivé skutkové tvrdenie o jeho osobe súvisiace s konaním Gabrielv Máčaiovej, resp. i iných osôb. Žalovaný dňa 10. mája 2011 žiadosť žalobcu o uverejnenie opravy v ňom požadovanom znení neakceptoval s odôvodnením, že žiadosť o uverejnenie opravy nemá náležitosti podľa § 7 zák. č. 167/2008 Z.z., pretože neobsahuje skutkové tvrdenie. Súčasne uviedol, že opravu nie je povinný uverejniť, pretože vie dokázať pravdivosť skutkového tvrdenia uverejneného v predmetnom článku. Následne súd prvej inštancie uviedol, že po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žalovaný uverejnil v predmetnom článku o žalobcovi nepravdivé skutkové tvrdenia, pričom pred uverejnením článku mu neposkytol priestor na zaujatie stanoviska. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že žalobcom požadované uverejnenie opravy by predstavovalo zásah do jeho práva na slobodu prejavu a do práva na slobodné rozširovanie informácií. Podľa názoru prvej inštancie konaním žalovaného a to uverejnením nepravdivých informácií došlo k naplneniu občiansko-právnej zodpovednosti, ako aj k zásahu do práv žalobcu na ochranu osobnosti. Neoprávneným zásahom je v zásade každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje do práva chráneného ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Bez významu je skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, alebo či išlo o neobľúbivé preberanie prepisu zvukového záznamu pri jeho rozširovaní. Preto dospel k záveru, že žaloba žalobcu v časti nároku týkajúceho sa uverejnenia opravy je dôvodná a preto jej v tejto časti v celom rozsahu vyhovel, a v časti nároku týkajúceho sa primeranej peňažnej náhrady žalobe vyhovel čiastočne, keď žalobcovi priznal primeranú peňažnú náhradu vo výške 1.660,- Eur a vo zvyšku tohto nároku žalobu zamietol, argumentujúc tým, že žalobca „aj napriek uverejnenému článku nepreukázal, že by mu ubudlo klientov a ako sám uviedol ani to nevyhodnocoval.“

2. 1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. marca 2018 sp. zn. 2Co/377/2015 na základe odvolania žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100% (II. výrok).

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že po nariadení pojednávania na ktorom doplnil resp. zopakoval dokazovanie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a preto odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

2. 3. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd poukázal na zákonné znenia ustanovení § 7 ods. 1 až 6 zák. č. 167/2008 Z.z. (v znení platnom a účinnom v čase doručenia žiadosti o uverejnenie opravy) a konštatoval, že „právo na opravu je založené na prísne formalizovanom postupe, ktorý predpokladá súčasné splnenie zákonom taxatívne uvedených náležitostí, po splnení ktorých vznikne žiadateľovi právo na uverejnenie ním požadovanej opravy, s čím korešponduje aj povinnosť vydavateľa opravu uverejniť tak, ako bola napísaná žiadateľom, teda vydavateľ nemá právo opravu žiadnym spôsobom upravovať alebo meniť. Predpokladom vzniku práva na opravu bude nepravdivosť skutkového tvrdenia o konkrétnej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, a to bez toho, aby sa nepravdivé skutkové tvrdenie súčasne dotýkalo napr. cti fyzickej osoby, dobrej povesti právnickej osoby, alebo aby malo negatívny dopad na fyzickú alebo právnickú osobu. Žiadosť o uverejnenie opravy musí byť žiadateľom podpísaná, keď súčasťou žiadosti musí byť písomný návrh znenia opravy, z ktorého musí byť zrejmé, že opravou sa má nepravdivé skutkové tvrdenie len uviesť na pravú mieru, resp. vyvrátiť, a to uvedením pravdivého skutkového tvrdenia. Opravou sa nemá hodnotiť nepravdivé skutkové tvrdenie, ani jeho dopad na žiadateľa o uverejnenie opravy alebo na verejnosť. Návrh znenia opravy nemôže obsahovať žiadne názory, či komentáre žiadateľa o uverejnenie opravy, ani žiadosť o ospravedlnenie vydavateľa.“ Následne priamo v súvislosti s jeho záverom, že žalobe nie je možné vyhovieť odvolací súd uviedol: «Ak žalovaný opravu, tak ako mu bola doručená žalobcom dňa 06. 05. 2011 neuverejnil, konal v súlade s ustanovením § 7 ods. 6 písm. a/ tlačového zákona. Žiadosť tak, ako ju

formuloval žalobca obsahovala podľa žalobcu nepravdivé skutkové tvrdenia spočívajúce v tom, že v súvislosti s konaním E. J., či prípadne iných osôb mal uviesť: „Ešte tento týždeň“, „a tento týždeň to sme dotiahli už „vyznačený právoplatnosť“ a „ja to musím v piatok najneskôr v pondelok“. Podľa žalobcu správne skutkové tvrdenie je také, že H.k sa žiadneho stretnutia, predmetom, ktorého by bolo rokovanie o údajnom podplácaní E. nezúčastnil a pri rozhovore zo dňa 28. 01. 2009, ktorý mal byť zvukovo zaznamenaný políciou Slovenskej republiky nevyslovil žiadne výroky v súvislosti s údajným podplácaním E.. Odvolací súd má za to, že predmetná žiadosť o opravu neobsahovala náležitosti podľa § 7 ods. 3 tlačového zákona, keď neobsahovala konkretizáciu, prečo tvrdenia zverejnené žalovaným sú nepravdivé, (je rozdiel, či ich žalobca vôbec nepovedal alebo povedal niečo iné) a súčasne na druhej strane obsahovala žalobcove „správne“ skutkové tvrdenia, ktoré však skutkovo a vecne nesúvisia s „nepravdivými, respektíve žalobcom nevy povedanými vetami“ uvedenými v žiadosti o opravu, a preto podľa názoru odvolacieho súdu uvedená žiadosť o opravu prekračuje zákonný rámec opravy, respektíve požadovaná oprava nie je v súlade s § 7 ods. 3 tlačového zákona. Odvolací súd má za to, že výroky žalobcu t.j. „Ešte tento týždeň“, „A tento týždeň to sme dotiahli už „vyznačený právoplatnosť“ a „Ja to musím v piatok najneskôr v pondelok“ sú nedokončené vety, bez vecného súvisu, ktoré nemôžu byť vyhodnotené ako skutkové tvrdenia. Takéto výroky bez kontextu celého textu t.j. bez názvu článku, bez podnadpisu, bez textu článku, nemôžu byť bez ďalšieho považované za skutkové tvrdenia ako také, ale len za nedokončené vety vytrhnuté z kontextu. V tomto prípade je nepochybné, že ak žalobca chcel byť úspešný v rámci práva na opravu v zmysle tlačového zákona, mal uviesť v rámci svojej požadovanej opravy nepravdivé skutkové tvrdenia, čo podľa názoru odvolacieho súdu absentuje, nakoľko žalobca uviedol iba vety, ktoré bez ďalšieho kontextu článku nedávajú zmysel, ktorý im žalobca pripísal. Žalovaný ako vydavateľ pritom nemôže žiadnym spôsobom do obsahu opravy zasahovať, preto sa vyžaduje, aby žiadosť spĺňala všetky zákonom požadované náležitosti, od ktorých sa nie je možné odchýliť. Odvolací súd zdôrazňuje, že navrhované t.j. správne skutkové tvrdenie, ktorým žalobca žiadal nahradiť predmetné vety t.j. oprava žalobcu obsahovala v rozpore s ustanoveniami § 7 ods. 3 tlačového zákona takpovediac vlastný názor žalobcu, nakoľko z citovaných viet žalobcu, ktoré boli predmetom dokazovania nebolo preukazované, ani preukázané, ani z nich nevyplýva, že by žalobca mal byť účastný podplácania E., respektíve, že by vyslovil výroky v súvislosti s údajným podplácaním E. Inak povedané oprava, ktorú žalobca požaduje v rámci svojho petitu, podľa názoru odvolacieho súdu nesúvisí s neúplnými vetami (nedokončené vety nedávajú bez kontextu nadpisu, podnadpisu a celého článku zmysel), ktorých opravy sa žalobca domáhal, respektíve žiadosť žalobcu o opravu nie je naformulovaná tak, aby opravovala tieto neúplné vety, ale je naformulovaná tak, že žalobca predmetné výroky (t.j. vety vytrhnuté z kontextu) nikdy nepovedal, respektíve, že sa určitého rozhovoru nezúčastnil. Takto naformulovaná oprava však nemôže byť predmetom práva na opravu, ale iba predmetom práva žalobcu na ochranu osobnosti s poukazom na ustanovenie § 11 OZ, čo sú však dve diametrálne odlišné veci, pričom žalobca v konaní zdôraznil, že nežiada ochranu osobnosti.» Zároveň odvolací súd zdôraznil, že „žalobcova vlastná žiadosť o opravu v časti zverejnenia tzv. správnych skutkových tvrdení je navýšená o ďalšie pasáže kontextovo nenadväzujúce na zverejnené citácie, ktorých opravy sa však žalobca nedomáhal. Svojím obsahom je teda žiadosť o opravu voči jednotlivým zverejneným vetám nesúvisiaca, neobsahujúca zákonné náležitosti. Odvolací súd na tomto mieste opätovne zdôrazňuje, že inštitút práva na opravu predstavuje vo svojich dôsledkoch (prípustný) zásah do slobody prejavu tlače. Aby pri aplikácii tohto právneho nástroja v praxi nedochádzalo k jej neprimeranému obmedzeniu, je zákonodarcom schválená konštrukcia poskytovanej ochrany limitovaná jasne stanovenými hranicami. Pri posudzovaní žiadosti žalobcu o uverejnenie opravy bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie skúmať, či žalobcom koncipovaná žiadosť a v nej obsiahnutá oprava spĺňa parametre jasne vyžadované dotknutými ustanoveniami § 7 ods. 3 tlačového zákona. Zo zistení odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie explicitne vyjadrené pravidlá, ktoré bolo potrebné pri aplikácii dotknutých ustanovení tlačového zákona rešpektovať, zjavne nesprávne interpretoval, t.j. vec nesprávne právne posúdil.“ Na základe uvedených skutočností a s poukazom na to, že požadovaná oprava žalobcu nie je v súlade s § 7 ods. 6 písm. a) tlačového zákona, nakoľko presahuje rámec opravy, žalobu žalobcu zamietol (§ 388 CSP).

2. 4. Rozhodnutie o trovách (prvoinštančného i odvolacieho) konania odvolací súd odôvodnil aplikáciou § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 255 ods.1 CSP a úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

3. 1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že „potvrďuje“ rozsudok súdu prvej inštancie a prizná mu náhradu trov konania.

3. 2. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP „a sekundárne, a len a iba z dôvodu istoty“ aj s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, argumentujúc všeobecným konštatovaním, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), resp., že predmetná právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

3. 3. V odôvodnení dovolania konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol o jeho žalobe právne správne a namietal, že odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď dospel k záveru, že jeho žaloba nie je dôvodná, pretože jeho žiadosť o uverejnenie opravy neobsahovala náležitosti podľa ustanovenia § 7 ods. 3 s použitím ustanovenia § 7 ods. 6 písm. a) tlačového zákona, teda de facto namietal nesprávnosť záverov odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na viaceré časti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, s ktorými vyjadril všeobecný nesúhlas.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu namietal, že dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania len formálne odkazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP pričom konkrétne dôvody prípustnosti nijako nekonkretizoval, teda nevymedzil právnu otázku od ktorej vyriešenia malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a z toho dôvodu sa ani nedá skúmať existencia podmienok prípustnosti dovolania podľa uvedených v ustanovení. Ďalej poukázal na to, že logicky nemôže byť daný (logicky sa vylučuje) dôvod prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a súčasne podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

5. Žalobca (dovolateľ) sa k vyjadreniu žalovaného k jeho dovolaniu nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých práva

vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. V danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania všeobecným poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

12. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (primárne) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

13. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórneho dovolacieho prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016).

14. Ako už bolo konštatované, v danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), resp., ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

15. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zdefiniuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

16. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní odvolacích senátov.

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6 Cdo 129/2017).

18. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená.

19. 1. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tak v tejto súvislosti musí dovolací súd konštatovať, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 18 tohto odôvodnenia, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikoval (konkrétne, z hľadiska rozhodovania relevantnú) právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedol, ako ju riešil odvolací súd (uvedený aspekt možno len nepriamo vyvodiť z obsahu dovolania), a ani jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená.

19. 2. Samotná všeobecná a nekonkrétna polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, eventuálne prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť

na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj analogicky 1 Cdo 23/2017, 2 Cdo 117/2017, 3 Cdo 6/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017).

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, ale v jej riešení senátmi dovolacieho súdu sa prezentuje nejednotnosť (právne názory senátov dovolacieho súdu sa pri jej riešení neustálili a nezjednotlili) brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací

súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“.

21. Dovolací súd konštatuje, že i v tomto prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vymedzenú podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 20 tohto odôvodnenia, pretože jednak jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikoval právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedol, ako ju riešil odvolací súd, čo je však podstatnejšie, nešpecifikoval konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iný/é právne názor/y).

21. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd konštatuje, dovolanie žalobcu uplatnené podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a § 421 ods. 1 písm. c/ nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až 435 CSP a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

22. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný a preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.